

Vadászat, vadgazdálkodás II.

Természetvédelmi mérnök szak
levelező tagozat, III. évfolyam
2007/08 tanév 2. félév

Vadászkutyák
Agarászat
Solymászat
Íjászat

Vadászkutyák

Hosszú múltra visszatekintő tenyésztés (tudatosan már legalább a XVII. századtól).

Munkakutyák – divatkutyák.

Standardok.

Vadászetika, vadászat eredményessége.

Szoktatás, nevelés, tanítás.

VAV

MEOE: Alkalmassági vizsga, munkavizsga (tenyészvizsga), munkaversenyek.

Vadászkutya fajták – Vizslák

Kontinentális vizslák: mindenek vizslák (lövés előtti és utáni, erdei, mezei és vízi munkára is)

rövidszőrű és drótszőrű magyar vizsla

rövid-, drót- és hosszú szőrű német vizsla

weimari vizsla

kis és nagy münsterlandi vizsla

francia vizsla (griffon)

cseh vizsla

Angol vizslák: elsősorban lövés előtti mezei munkára

pointer

angol szetter

ír szetter

gordon szetter

Intelligens, könnyen kezelhető, a gazdához nagyon ragaszkodó fajták.

Szaglásuk kiemelkedő.

Légszimattal ráhúznak az apróvadra, állják, vagy utánhúznak.

Rövid szőrű magyar vizsla

Drótszőrű magyar vizsla

Rövid szőrű német vizsla

Drótszőrű német vizsla

Weimari vizsla

Francia vizsla (griffon)

Pointer

Angol szetter

Ír szetter

Gordon szetter

Vadászkutya fajták – Retrieverek

Golden retriever

Labrador retriever: sárga, barna, fekete

Tanulékony, ragaszkodó, a vizet igen kedvelő fajták.

Fő feladatuk a lőtt apróvad apportírozása, ebben gyakorlatilag fáradhatatlanok.

Sebzett nagyvad utánkeresésére is használják.

Golden retriever

Labrador retriever

Vadászkutya fajták – Kajtató ebek

Cocker spániel

Springer spániel

Kis termetű, lógó fülű, élénk vérmérsékletű kutyák.

Feladatuk az apróvad felrebbentése lőtávolon belül.

Különösen alkalmasak embernek áthatolhatatlan sűrűk lekeresésére.

Vízi munkára és nagyvad vércsapán történő felkutatására is alkalmasak.

Cocker spániel

Vadászkutya fajták – Kotorék és disznóskutyák

Föld feletti és föld alatti munkára is használt fajták:

sima és drótszőrű foxterrier

welsh terrier

jagd terrier

sima, szálkás és hosszú szőrű tacskó

Vaddisznós kutyák:

Airdale terrier, lajka

Vaddisznós kutyaként számba jövő nem vadászkutyák:

pumi, mudi

Kis termetű, bátor, harcias kutyák.

Föld alatti munka, apróvad felhajtása, sebzett nagyvad vércsapán követése, disznó keresése, hajtása, állítása, rágcsáló és kisragadozó fogás.

Foxterrier

Jagd terrier

Welsh terrier

Drótszőrű tacskó

Vadászkutyák – véredek

Hazánkban főleg két fajtát alkalmaznak:

Hannoveri véred

Bajor hegyi véred

Sebzett nagyvad utánkeresése.

Hideg nyomon dolgoznak (min. 3 órával a sebzés után).

Rendkívüli orruk van, 12-48 órás nyomot is képesek követni.

„Dermedtre” és „állóra” csaholás.

Hannoveri véreb

Bajor hegyi véreb

Vadászkutyák – Falkakutyák (kopók) és agarak

A vadászati törvény tiltja a klasszikus értelemben vett kopózást és agarászatot, mint vadászati módokat.

Kopók feladata hangos csaholással a vad hajtása friss csapán. Néhány társsal, vagy falkában dolgoznak apró- és nagyvad vadászaton.

A vadász lóháton követi.

Az agarakra a szemre történő vadűzés jellemző.

A vadat lerántják és megölik.

Két magyar fajta: erdélyi kopó és magyar agár.

Egyéb kopók: Szlovák kopó, Tacskókopó

Agarászat

Tiltott vadászati mód, de a magyar agár fajtamegőrzése a munka nélkül nem képzelhető el.

Kiskapu: vadászkutya fajta, ezért a munkavizsgát biztosítani kell.

Fajtamegőrzés: csak a valós munka tudja az eredeti fajtajelleget megőrizni.

Belevittek angol agarat, dogot, stb., de ezek az egyedek a valós munkában kiszóródnak.

Orvvadászat.

Solymászat

Vadászjegy, vagy vadászati engedély.

Ragadozó madárral való vadászatra jogosító engedély.

Egyéni zsákmányjegyzék (lőjegyzék).

A törvényben leírt vadfaj vadászata esetén az azonosítójel.

A solymászat a vhr. értelmében egyéni vadászati módnak minősül.

Solymászatra használt madarak hazánkban

Héja

Karvaly

Vándorsólyom

Feldegg sólyom (Lanner sólyom)

Északi sólyom (Vadászsólyom)

Vörös vércse

Hibridek

Héja

Igen jól tanítható, felettebb ügyes és eredményes légvadász. Roppant rámenős, a kiszemelt zsákmányt tűzön- vízen át üldöző madár.

Zsákmánylistája igen széles, a kis rágcsálóktól a galambféléken át akár a mezei nyúl is terjedhet.

Karvaly

Vakmerő ragadozó, vadászataira jellemző a mindenáron való fogás akarata.

Hosszú csüdjeivel és vékony pókszerű ujjjaival a bokorba bevágás és nyúlás útján történő zsákmányolás első és legnagyobb mestere.

Vadászati stílusára a lesből való támadás a jellemző: egy adott leshelyről történő támadás, vagy a takarásokat kihasználva, cserkelésből rárepülésből, esetleg magas körzésből zuhanó rárepüléssel történő támadás jellemzi.

Elsősorban madarakat zsákmányol. Régen fürjre, aprómadásra használták, ma galambra, gerlére, szarkára, szajkóra.

Vándorsólyom

A solymászat egyik legkedveltebb, legnagyobb számban használt vadászmadarának számít.

Vadász képességei és idomíthatósága az egyik solymászatra legjobban használható madárrá teszik.

>300 km/h-ás rázuhanó repülés a zsákmányra

Szarkától a vetési lúdig.

Fogoly, fácán, récefélék, galambfélék.

Vadászkutyával közös munka. Nagyon erős együttműködési hajlam.

Feldegg sólyom

Eredeti élőhelye Afrika és a mediterrán övezet.

A vándortól kisebb sebességű, de a takarásban is követi a zsákmányt.

Hím madaraknak jellemző zsákmánya a galamb és a szarka, tojókkal a varjúzást esetleg a fécánózást érdemes megpróbálni

Északi sólyom

Vadászatban nagyon agresszív, kitartó, a vándorsólyomtól eltérően kiszemelt zsákmányát a takarásba is követi, testi erejében bízva nem hátrál meg a "földi" harctól sem.

Horizontálisan a leggyorsabban repülő sólyomnak tartják

Lúd, mezei nyúl, fogoly, fácán, récék, faldok.

Vörös vércse

A vörös vércse az újkori sólymászásban, mint tanmadár, a nagytestű sólymokra való felkészülés segítőjeként a legismertebb.

A vércsék röpte viszonylag lágy, vehemenciájuk pedig általában elmarad azoktól a ragadozó madaraktól, amelyek szinte kizárólag madarászásból élnek, mint például a kabasólyom, karvaly vagy a kis sólyom. Az egerészéshez elegendő tűz ritkán elég a jóval nehezebb madárfogáshoz.

Hibridek

Cél: kiváló tulajdonságok ötvözése, felszínre hozása.

Sólymok keresztezése a leggyakoribb, de van héja x karvaly, szirti x pusztai sas, cooper héja x szalagos ölyv is.

Kerecsen x északi több generáción keresztül termékenyek.

A 80-as évektől nagy hullám.

Északi – vándor – kerecsen.

vándor x kissólyom tojók

vándor x kissólyom hím

északi x vándor hímek

kerecsen x északi tojók

kerecsen x vándor hím

Íjászat

Vadászjegy, vagy vadászati engedély.

Vadászíjtartási engedély.

Egyéni lőjegyzék.

A törvényben leírt vadfaj vadászata esetén az azonosítójel.

A törvény értelmében vadászíjjal történő vadászat esetén gímszarvast, dámszarvast, muflont, vaddisznót és őzet kizárólag 222,7 newton húzóerőt meghaladó vadászíjjal és arra alkalmas vadászvesszővel lehet elejteni.

Íjjal történő vadászat esetén a mezei nyúlra nem csak futtában lehet löni.

Tiltott vadászati eszköz:

mérgezett hegyű és robbanó fejű nyílvessző

számszeríj

a törvény előírásainak nem megfelelő vadászíj, illetve nyílvessző